

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC247

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T658

datum uitspraak 24/09/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Boogaard, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Heilige Harten,

gevestigd te 's-Hertogenbosch,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 6 december 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 15 oktober 2012 met zaaknummer 2011T658, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 22 oktober 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 9 april 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 2 mei 2013. Verweerder heeft de gelegenheid gekregen daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 20 juni 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker was in de periode van september 1956 tot januari 1958 leerling van het Klein Seminarie, later het [college] te [plaats]. Wijlen pater [naam], met als burgerlijke naam [naam] (hierna: [naam]) was aldaar prefect. Kort nadat verzoeker op het seminarie was begonnen, kwam [naam]'s nachts zijn kamer binnen. Toen verzoeker daarvan schrok en begon te huilen, troostte [naam] hem en nam hem mee naar zijn kamer. Daar zette hij verzoeker op zijn schoot en streelde hem en gaf hem een paar zoenen en uiteindelijk een tongzoen. Daarna voelde [naam] in de pyjamabroek van verzoeker. De volgende nacht nam [naam] verzoeker weer mee naar zijn kamer en begon hij wederom te tongzoenen. Ook streelde [naam] het geslacht van verzoeker en bewoog hij verzoeker om het geslacht van [naam] vast te houden en te strelen. Daarop trok [naam] de broek van verzoeker naar beneden en betastte hij diens billen. Ook probeerde hij tevergeefs zijn penis in de anus van verzoeker te drukken. Vervolgens moest verzoeker [naam] oraal bevredigen, waarbij [naam] klaar kwam. Vanaf dat moment kwam het circa drie tot vier keer per week voor dat verzoeker door [naam] werd meegenomen naar zijn kamer en vervolgens seksueel werd misbruikt. Er was daarbij sprake van gedwongen orale bevrediging over en weer, masturberen door [naam] in het bijzijn van verzoeker en pogingen tot penetratie van verzoeker, hetgeen nimmer lukte. Verzoeker mocht aan niemand vertellen over het misbruik, op straffe van maatregelen. Het seksueel misbruik heeft anderhalf jaar voortgeduurd, totdat verzoeker het tegen zijn vader heeft verteld. Hoewel zijn vader hem niet geloofde, heeft er wel een gesprek plaatsgevonden met de pater overste en werd verzoeker vervolgens overgeplaatst naar het seminarie te [plaats].

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik dertien of veertien jaar.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 15 oktober 2012, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2011T658, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van dertien of veertien jaar.
- Het misbruik heeft lang voortgeduurd, te weten anderhalf jaar.

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, orale seksuele handelingen over en weer, masturbatie door [naam] in het bijzijn van verzoeker, tongzoenen, pogingen tot verkrachting.
- Het misbruik heeft zeer frequent, circa drie tot vier keer per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.
- Het misbruik ging gepaard met het moeten zwijgen, en met de dreiging van maatregelen als verzoeker erover zou spreken.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

stelling verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. van den Bogaard namens verzoeker bij brief van 2 mei 2013 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker zat op het gymnasium maar is ten gevolge van het misbruik overgeplaatst naar een ander internaat. Wegens psychische problemen die verzoeker ten gevolge van het misbruik bleven achtervolgen, heeft hij de school niet af kunnen maken. Hij heeft geen enkel diploma behaald en is op zijn vijftiende gaan werken.

Verzoeker is door het seksueel misbruik dat hem is aangedaan in zijn jeugd beschadigd geraakt in persoonlijke ontwikkeling. Het heeft geleid tot langdurige psychische en psychiatrische problemen, die hem zowel in zijn persoonlijk leven als ook in zijn werkzaam leven parten hebben gespeeld. Het verlies van zijn baan eind jaren tachtig brengt verzoeker in verband met het misbruik. Ook de hartproblematiek, die omstreeks 1995 heeft geleid tot volledige arbeidsongeschiktheid, schrijft verzoeker toe aan de psychische problemen voortvloeiend uit het misbruik. Verzoeker lijdt tevens aan steeds terugkerende periodes van depressiviteit.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu zonder meer sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik. Verzoeker wenst in aanmerking te komen voor het maximale bedrag aan compensatie.

stelling verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 20 juni 2013 –samengevat- het volgende verklaard. Verweerder acht een causaal verband tussen de depressies van verzoeker en het seksueel misbruik aannemelijk. Ook het voortijdig vertrek van het seminarie wijt verweerder aan het misbruik. Met betrekking tot de hartproblemen en de daaruit voortkomende arbeidsongeschiktheid is verweerder evenwel van oordeel dat een causaal verband niet is komen vast te staan. Om die reden -aldus verweerder- kan de gestelde vermogensschade vanaf het moment van arbeidsongeschiktheid in 1995 niet aan het misbruik (en dus niet aan verweerder) worden toegerekend. Voor het overige refereert verweerder zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie. Verweerder wenst echter te onderstrepen dat zonder meer de bereidheid bestaat om een bedrag aan compensatie aan verzoeker te betalen, ter onderstreping van excuses.

overweging compensatiecommissie over omvang schade

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken, welke zijn ontvangen op 2 mei 2013, concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat hij substantiële vermogensschade heeft geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde misbruik.

Op grond van deze stukken acht de Compensatiecommissie het in hoge mate aannemelijk dat verzoeker in zijn leven geconfronteerd is geweest met psychische problemen die zijn terug te voeren op het hem aangedane misbruik. De Compensatiecommissie leidt dit onder meer af uit de verklaring d.d. 19 april 2010 van Zorgservicebedrijf aan de huisarts, waarin melding wordt gemaakt van de doorverwijzing wegens problemen veroorzaakt door het seksueel misbruik. Ook wordt daarin melding gemaakt van een aanpassingsstoornis. Ook de huisarts legt in zijn brief van 27 februari 2012 een causaal verband tussen de depressies en het verzoeker aangedaan misbruik. Voorts is voldoende komen vast te staan dat verzoeker in de jaren tachtig onder behandeling is geweest in het ziekenhuis door een neuropsycholoog. Het feit dat -ondanks aantoonbare pogingen daartoe- het opvragen van stukken bij voornoemd ziekenhuis niet mogelijk was wegens vernietiging daarvan op grond van de verstreken wettelijke bewaartermijn, is een omstandigheid die verzoeker in redelijkheid niet kan worden tegengeworpen, te meer daar in het onderhavige aanvraag sprake is van uitzonderlijk misbruik. De Compensatiecommissie acht het aannemelijk dat de psychische problemen ten gevolge van het misbruik van negatieve invloed zijn geweest op zijn arbeidzaam leven.

Het niet kunnen afmaken van de gymnasiumopleiding op het [college] te [plaats] staat naar het oordeel van de Compensatiecommissie in causaal verband met het seksueel misbruik, hetgeen ook door verweerder wordt erkend. Dat verzoeker vervolgens is overgeplaatst naar een ander internaat, maar daar de studie niet succesvol heeft kunnen oppakken en voorts van school is gegaan, dient – naar het oordeel van de Compensatiecommissie- eveneens toegeschreven worden aan het seksueel misbruik. De Compensatiecommissie acht het immers zonder meer aannemelijk dat het niet kunnen vervolgen van een studie aansluitend op een

periode van anderhalf jaar met zeer ernstig en frequent seksueel misbruik, daarmee verband houdt, zeker nu van andere schadeveroorzakende factoren destijds niet is gebleken. Het feit dat beide internaten gericht waren op het worden van missionaris en het daarmee geen regulier gymnasium was, zoals verweerder aanvoert, doet naar het oordeel van de Compensatiecommissie ook niet, althans niet in voldoende mate af aan de aannemelijkheid dat -indien het seksueel misbruik niet had plaats gevonden- verzoeker zijn middelbare school zou hebben afgerond, waardoor zijn uitgangspositie op de arbeidsmarkt aanzienlijk beter zou zijn geweest dan thans het geval is en hij een hoger inkomen en bijbehorend pensioen zou hebben verworven.

De omvang van dedoor verzoeker geleden vermogensschade zal wordt –nu deze niet concreet is te berekenen - door de Compensatiecommissie schattenderwijsworden vastgesteld.

4.6 Het feit dat zich ná het misbruik nog een schadeveroorzakende omstandigheden zich voorgedaan, te weten de ernstige hartproblemen, waardoor verzoeker vanaf 1995 arbeidsongeschikt is geraakt, is een omstandigheid die - naar het oordeel van de Compensatiecommissie- niet voor rekening van verweerder kan worden gebracht. Niet, althans niet met voldoende waarschijnlijkheid kan een causaal verband tussen enerzijds de ontstane arbeidsongeschiktheid en anderzijds het misbruik aannemelijk worden geacht bij gebreke van bewijsstukken. Bovendien lijkt - zo stelt verzoeker- de arbeidsongeschiktheid in hoofdzaak voort te komen uit de hartproblemen. Dit laat onverlet dat stress van invloed kan zijn geweest op de hartklachten.

Het voorgaande leidt er toe dat de vermogensschade ontstaan ná 1995 wegens de arbeidsongeschiktheid voor rekening en risico van verzoeker zelf dient te blijven. Daarbij merkt de Compensatiecommissie op dat zij wél meeweegt dat aannemelijk is dat verzoeker een hogere arbeidsongeschiktheidsuitkering zou hebben gehad, indien het misbruik niet zou hebben plaatsgevonden, omdat hij (zoals gezegd) in dat geval in zijn jeugd en vroege volwassenheid een betere start zou hebben kunnen maken met zijn opleiding en carrière. Dat aspect betreft de Compensatiecommissie derhalve in de hoogte van de te adviseren compensatie.

4.7 Naast een aanspraak op vermogensschade, kan verzoeker uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding voor immateriële schade vanwege de ernst en frequentie en bijkomende verzwarende omstandigheden van het als uitzonderlijk aan te merken seksueel misbruik.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 85.000,-- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoeker heeft nota's van € 804,65 en voorts € 794,47 overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als

‘uitzonderlijke seksueel misbruik’ en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van € 85.000,-- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 1.599,12 te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 24/09/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter